

Úkol 6

Ivana Polehlová

učo: 265 330

Návrh výzkumného projektu

Téma: Terapie ve speciálních školách.

Výzkumný problém: Vliv canisterapie na jedince se středně těžkou mentální retardací na speciálních školách.

Výzkumná otázka: Může přítomnost psa zmírnit agresivní chování žáků? Dokáže přítomnost psa pozitivně působit na komunikativní a kognitivní funkce během pravidelné canisterapie na speciální škole? Jaké složky jedincovy osobnosti ovlivňuje canisterapie nejvíce?

Cílem výzkumu je pomocí pozorování a dotazníků pro učitele a psovoda zjistit, zda má pravidelná canisterapie prováděná na speciálních školách kladné výsledky při působení na žáky, kteří podstupují canisterapii pravidelně.

Canisterapie je terapie, která využívá jako terapeutický prostředek psa, využívá především jeho pozitivního vlivu na jedince, kteří terapii podstupují. Využívá se především u jedinců s mentálním postižením, jedinců trpících psychickou poruchou či depresí. V mém výzkumu se snažím zjistit, zda canisterapie rozvíjí komunikativní a kognitivní funkce a jestli zmírňuje agresivní chování.

Hypotézy:

Teoretická hypotéza: Jestliže žák navštěvuje individuální canisterapii, tak se terapie zaměřuje na jeho speciální potřeby.

Pracovní hypotézy:

Laskavá povaha canisterapeutického psa kladně působí na pocity jedinců podstupující terapii.

Pokud má žák ze psa strach, častější působení canisterapie dokáže strach odbourat.

Čím více je žáku ve skupině v canisterapii, tím méně se terapie zaměřuje na individuální potřeby žáků.

Pravidelné působení canisterapie, rozvíjí komunikaci mezi žákem, pedagogem a canisterapeutickou skupinou.

Agresivní chování žáka, způsobuje negativní reakce i u ostatních členů canisterapeutické skupiny.

Konceptualizace:

Canisterapie – terapie, při které je využíván pes ke zlepšení stavu jedincům se zdravotními problémy.

Canisterapeutický pes – terapeutický prostředek

Žák - osoba, která se v rámci organizovaného procesu vzdělává.

Pedagog - je jedním ze základních činitelů výchovně-vzdělávacího procesu.

Komunikace- dorozumívání

Seznam indikátorů:

- vztah mezi pedagogem a žáky
- počet žáků ve skupině
- komunikační dovednosti žáků
- vztah žáků ke psům
- rasa psů
- věk žáků
- typy postižení žáků
- kolikrát je canisterapie prováděna
- počet žáků navštěvující individuální canisterapii
- počet žáků navštěvující skupinovou canisterapii
- počet žáků ve skupině

Bude se jednat o kvantitativní výzkum. Výzkum je zaměřen především na výsledky canisterapie a zda kladně působí na žáky, kteří ji podstupují. Pro realizaci mého výzkumu jsem jako nejvhodnější **metody sběru dat** zvolila **dotazník** a pozorování. V dotazníku se budu zaměřovat na otázky, které vypoví co nejvíce o tom, jaký má canisterapie vliv na žáka. Dotazník bude věnován lidem, kteří mohou nejvíce vliv psa na žáka a jeho chování pozorovat, jsou to rodiče a učitelé. Dále využiji metodu pozorování, kde budu navštěvovat individuální i skupinovou canisterapii na základní škole speciální a zaměřím se na chování žáků a jejich reakce na psa.

Možné problémy v dotazníku se mohou objevit, především ve špatně zvolených otázkách, na které nebude možné jednoznačně odpovědět. Někteří rodiče žáků ZŠ speciální mohou mít s vyplňováním

dotazníků problém z osobních důvodů, otázky zaměřené na chování a celkový vývoj jejich dítěte se jim mohou zdát nevhodné, protože se zaměřují na jejich dítě, které je určitým způsobem handicapované. Výzkum se zaměřuje na canisterapii a její působení na jedince s postižením, musíme otázky klást vhodně a opatrně, abychom příliš neupozorňovali na postižení jedince, což může působit negativně na rodiče žáků. Při pozorování můžeme působit jako narušitel a žáci se při canisterapii nemusí chovat přirozeně, proto je vhodné pozorování několikrát opakovat, aby si žáci na pozorovatele zvykli.

Návrh dotazníku:

Myslíte si, že terapie, ve které na jedince s postižením působí pes, má vliv na zkvalitnění jejich života?

- A) Ano, zcela
- B) Ano, do jisté míry
- C) Vůbec

Který druh canisterapie má na žáky pozitivnější vliv?

- A) Individuální canisterapie
- B) Skupinová canisterapie

Dokáže pravidelné působení canisterapie podpořit komunikaci žáka se skupinou a učitelem?

- A) Ano
- B) Výjimečně
- C) Vůbec

Zmírní přítomnost psa během terapie agresivní chování žáků?

- A) Ano
- B) Ne
- C)

Má na pozitivní působení canisterapie vliv její pravidelnost?

- A) Ano
- B) Ne
- C) Částečně

Jak často by se měla canisterapie provádět, aby byly výsledky, co nejefektivnější?

- A) Jedenkrát za měsíc
- B) Několikrát týdně
- C) Na časnosti nezáleží

Dokáží hyperaktivní žáci u aktivit prováděných při canisterapii spolupracovat a udržet pozornost?

- A) Ano, vždy
- B) Občas
- C) Nikdy

D) Pouze při pravidelné canisterapii

Působí pes na žáky jako motivační prostředek, který působí pozitivně při spolupráci mezi učitelem a žákem?

A) Ano

B) Ne

Měla by se canisterapie využívat na všech školách určených pro jedince s postižením?

A) Ano, určitě

B) Není to nutnost

C) Ne

Povzbuzuje individuální canisterapie kognitivní funkce?

A) Ano

B) Ne

C) Z části

Seznam relevantní literatury:

ČERNÁ M. a kolektiv. Česká psychopedie. Praha: KAROLINUM, 2008. ISBN 978-80-246-1565-3.

NERANDŽIČ, Zoran. *Animoterapie; aneb Jak nás zvířata umí léčit*. Praha : Albatros, 2006. 158 s. ISBN 80-00-01809-8.

PIPEKOVÁ, Jarmila. VÍTKOVÁ, Marie. *Terapie ve speciálně pedagogické péči*. Brno: Paido, 2001. 165 s. ISBN 80-7315-010-7.

TICHÁ, Věra. *Formy canisterapie, Metodika canisterapie* in VELEMÍNSKÝ, Miloš. *Zooterapie : ve světle objektivních poznatků*. České Budějovice : Dona, 2007. 335 s. ISBN 978-80-7322-109-6

VRBOVÁ, Jana. *Canisterapie* in MÜLLER, Oldřich a kolektiv. *Terapie ve speciální pedagogice*. Olomouc:Univerzita Palackého ,2005. 295 s. ISBN 80-244-1075-3.

VALENTA, Milan. MÜLLER, Oldřich. *Psychopedie*. Praha: PARTA, 2007. ISBN 978-80-7320-099-2.